

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL II.

Nr. 36.

Brașov, Joi, 18 Februarie (1 Martie)

1888.

Brașov, 17 Februarie, 1888.

În timpul din urmă s'a vorbit mult în presa europeană de alăturarea României la liga de pace și călătorii ministrului Sturza la Friedrichsruhe a fost interpretată mai vârtos în sensul acesta. Cu deosebire o parte a pressei franceze vorbea de alăturarea României ca de un fapt împlinit, făcând în același timp cele mai grave imputări Regelui și bărbatilor de stat, cari conduc destinele țării. Aceste atacuri luau dimensiuni așa de mari încât guvernul român s'a vădit chiar constrins de a da o desmințire formală faimelor răspândite asupra atitudinii României, prin reprezentantul său în Paris, d. V. Alexandri.

Poate că tot în vederea acestor faime Mesagiul regesc, prin care s'au deschis Corpurile legiuitoare române la 7 (19) Februarie a. c., a accentuat, vorbind de silințele ce se fac pentru mântuirea păcii, că România „nu se va abate nici un moment de la calea prudentă, pe care a urmat-o dela început”, dăr „se va gândi necontent la întărirea sa interioară.”

„Corespondența politică” din Viena publică acum un interesant comunicat, ce-lu privesc dela București și care după cum se declară intrinsec, are de scop să clarifice reaua interpretare a mult discutatei teme despre raporturile României față cu alianța austro-germană.

În comunicatul din vorbă, care vine fără îndoială din soriginte oficială, se asigură mai întâi, ca n'a fost niciodată vorbă de aceea, că România se între în liga de pace și că prin urmare este îndreptățită ori ce contradicere a sgomotelor despre pretențiile angajamente, ce se dăce că le-a luat România.

Acosta însă, adaugă corespondentul oficial, nu eschide, că România, încât îi concede sfera propriei sale puteri, a declarat a fi gata să sprijinească intențiunile pacifice ale acelei alianțe, sub condițiunea, ca din acesta să nu se nască vr'unu desavantajiu pentru neutralitatea țării și pentru inviolabilitatea granițelor sale.

România, continuă oficialul, n'are nici un motiv, pentru ași lega mâinile dinainte în cazul unui conflict european cu privire la atitudinea sa, deorece prin aceea că ar lua partea unora în mod principiar s'ar pune în cestiune scopul de căpeteniă al politicii sale, adică neutralitatea. Politica română, care vrea să aibă mână liberă, n'are de scop însă a se pune eventual pe partea invingătorului, ci are de scop a păzi dreptul de a dispune de sine al României față cu ori-ce stat, din partea căruia ar pute să fi amenințată.

Deorece Austro-Ungaria, încheia comunicatul, n'are nici o cauză, de a constringe pe România să părăsească neutralitatea ei, nu

se poate îndrepta și nici că se va îndrepta niciodată neutralitatea României în contra Austro-Ungariei.

Cu alte cuvinte, fără de a intra formal în liga de pace a Europei centrale, România promite a păstra o atitudine, care nu poată fi decât în avantajul scopurilor de pace ale ligei, decât acesta în adevăr urmăresce numai asemeni scopuri.

Până aici toate sunt netede. Se nasce însă întrebarea decât nu cumva se pretinde dintr'o parte sau alta dela România mai mult decât atât, adică în loc de neutralitate o hotărâre alăturare la unul din grupurile de alianțe? Și despre acesta întrebare s'a discutat mult prin diare, precum vedem însă din comunicatul de mai sus, rezultatul unor încercări ca aceste a fostu refuzul guvernului român de a lua vr'un angajament, care se potă prejudeca politice de neutralitate, ce este decis a-o păstra în cazul unui conflict al marilor puteri.

S'a mai dăsu și aceea, că României îi va fi peste putință de ași păstra până în sfârșit neutralitatea sa și în adevăr pozițiunea ei geografică între cele două mari împărății rivale îi crează o situațiune din cele mai dificile și periculoase.

Spre orientare în privința aceste aflăm de bine a reimprespeta cetitorilor noștri părerile, ce le-a exprimat d-lu Kogălniceanu într'o convorbire c'unu colaborator al diarului „Epoca” din București în Decemvre 1886.

Întrebat fiind, că la cazul izbucnirii unui răboiu, care crede că trebuie să fiă atitudinea României, d-lu Kogălniceanu răspunde: „cestiunea de căpeteniă este de a se sci între cari puteri va fi ciocnirea. Decă ea va fi între Rusia și Austro-Ungaria, se înțelege că pozițiunea României va fi delicată, dăr totuși nu ași înțelege de ce n'ar pute persista ea în atitudinea ei expectantă.”

„Decă ași fi în locul guvernului — adause d. Kogălniceanu, — etă cum ași răspunde aceluia, care m'ar întreba în privința atitudinii României față c'un conflict eventual: „se se producă elu mai întâiu și atunci îți voi răspunde.”

Mai departe i se adresă întrebarea, că ce ar răspunde decât unu vecin puternic ar veni să dăce României: ori sunteți cu noi, ori contra noastră, trebuie să vă pronunțați?

„Atunci” — dăse d. Kogălniceanu — răspunsul e încă mai ușor. Aceluia care mi-ar vorbi astfel i-ași replica: „Vedă cu părere de rău, că pacea nu poată fi mântuită între puterile mari, dăr România nu are, nici nu voiesce săși facă inimiză. *Dusmanul ei va fi acelu care va călca teritoriul ei.* Atunci ea va sci să se apere și va recurge la ajutorul acelei

puteri, care a respectat-o contra aceleia, care a voit să o siléscă.”

„Prin urmare sunteți pentru o neutralitate armată? întrebă diaristul.

Din nenorocire — răspunde d. Kogălniceanu — „n'avem alta și chiar decât am ave-o, totuși noi trebuie să o apărăm, trebuie să fim pregătiți!”

Părerile ilustrului bărbat de stat ne dau orecari lămuriri, cari ne fac să înțelegem mai bine comunicatul publicat alaltăieri în „Politische Correspondenz.”

Astfelu putem resuma din cuprinsul acestui comunicat atitudinea României pentru cazul unui conflict european cu următoarele cuvinte: Neutralitate, armată cu sprijinirea intențiunilor acelor puteri, cari stăruesc pentru susținerea păcii.

O convorbire cu prințul de Coburg.

D. Teodor Cahn, unul dintre redactorii diarului „Figaro”, a avut la 9 Februarie în Sofia o convorbire cu principele Ferdinand din Bulgaria. Cu această ocaziune principele a declarat:

„Eu nu vedă pentru ce, prin alegerea ca principe al Bulgariei, să fiă Austro-Ungaria mai mult sau mai puțin satisfăcută decât Rusia. Eu nu sunt principe austriac și fac totu atata politică austriacă câtă țin să lucrez contra Rusiei. Din momentul când am primit tronul bulgar, am devenit Bulgar, și acum nu caut decât să apăr interesele țerei mele adoptive.

Da, sciu, comitele... afirmă că elu a făcut să fiu ales. Elu spune o mulțime de povești dintre cari una este mai fantastică decât cealaltă, și vorbește de evenimente, în care elu ar fi jucat rolul principal.

Acosta este cu deservire fals. Adevărul este că elu, din nenorocire, s'a interesat de mine într'o vreme când eu deja de două luni primisem în principiu tronul bulgar, și Austro-Ungaria m'a făcut unu adevăratu serviciu pentru că a împedat pe comitele d'a mă însoți până aci. În această cestiune comitele nu poată fi luat în serios. De altminte — adause principele ridând — totu așa se întâmplă și cu mine; în Rusia și mai cu semă în Franca nu voiesc omeni să mă ia în serios. La Paris multă vreme am fost numit micul Saxon, și după aceea micul Coburg. Acestu nume m'a rămas. Nu mă supără de loc. Când nu mă ia cineva în serios, imi dă pace, și eu pot să folosesc acestu timp pentru prosperitatea Bulgariei.

Principele dăse că isvorul eventualor turburări în țară este regretabilu fapt, că sunt mulți omeni politici, de meserie. Rusia a lucrat în Bulgaria prin corupțiune, nu prin bani, mai cu semă astăzi, când rubla nu mai călătorește, ci prin faptul că a corupt onorabilitatea poporului.

În privința afacerii documentelor falsificate, principele a dăsu, că este în adevăr nealăt de a-lu numi pe densul autorul sau urdătorul falsificărilor. Decă s'ar căuta la București, s'ar găsi de sigur. Unu diplomat ore-care

ar pute să spună mai multe în această privință. De altminte în aceste scrisori se vede stilul dulce al Rusului.

Propunerile rusești în cestiunea bulgară.

În cercurile diplomatice din Constantinopol domnesce părerea, că Pорта nu va lua nici o hotărâre în cestiunea bulgară, înainte d'a se fi obținut unanimitatea puterilor europe. Ambasadorul engles se abține dela ori-ce amestec cu privire la pasul rusesc și de câtva timp nici nu s'a arătat pe la Pорта.

O consultare ce s'a ținut la Pорта cu privire la comunicarea făcută de ambasadorul rus Nelidoff n'a dus la nici un rezultat. Ambasadorii Austro-Ungariei, Angliei și Italiei nu s'au exprimat în nici un fel.

„Standard” află, că numai decât se va exercita vr'o presiune asupra ei din partea Rusiei, amenințând-o că refuzul ei va ave urmări serioase, numai atunci va face o declarațiune teoretică, care va fi fără nici o valoare din punct de vedere practic. Pорта a mai primit și o depeșă din Petersburg, că în curând se va declara independența Bulgariei.

„Novoje Vremja” vorbește despre o încercare ce s'ar face cu scop d'a se paralisa ori-ce rezolvare a cestiunii bulgare. Rusia însă, dăce ea, nu va mai face alte declarațiuni și cestiunea bulgară se va rezolva și fără cooperarea unor puteri care alergă totu la refugiu, deorece Pорта va lua măsuri decisive, constrinsă fiind de Rusia, Germania și Franca. Despre Rumelia orientală nu e nevoie de a vorbi, ci e destul a îngriji, ca conducătorul Rumeliei să fiă principile legal al Bulgariei „Novesti” recomandă ca mijlocu potrivit, fără a face să se respecte propunerile rusești prin răboiu, o alianță cu Franca.

După cum e informată „Kreuzzeitung”, ministrul de externe francez Flourens s'a exprimat cătră Clémenteau, că Franca n'are nici un interes să se rămână, nici să fiă alungat prințul de Coburg. Interesul Francei e de partea independenței Bulgariei. De aceea guvernul nu poată exercita nici o presiune asupra Pորții. Flourens a dăsu că în această cestiune e de aceeași părere cu Anglia. „Kreuzzeitung” vede în acesta o dovadă, că influința rusă a slăbit în Paris.

Dela înmormântarea lui Hurban.

Foile unguresci folosesc înmormântarea vrednicului patriot și naționalist slovac ca mijlocu de așitare contra naționalității slovace.

Invetătorul din Hluboka a vrut să-i facă cu mâna lui proprie o gropă lui Hurban în mijlocul cimitirului. *Autoritatea politică ungurescă însă l'a oprit* sub pretext, că acesta e în contra legii și grăpa i s'a făcut mai la o margine. Din cauza acesta amăriciunea e foarte mare.

La înmormântare au luat parte 16 preoți evanghelici și, precum am mai arătat, peste 1500 de credincioși. Pe catafalcul din biserică erau numeroase corone, pe pancițele cărora Hurban era numit „tatăl națiunii”, „celu mai credinciosu favoritu al națiunii” ș. a.

*) Aluziune la ambasadorul rusesc din București, Hitrovo. — Red.

Discursul funebru îl rosti seniorul din Bresova, preotul *Lesko*, care se plânse, că națiunea nu mai are nici un profet de orece Hurban a murit. Preotul din Holic, *Boor*, apreția într'o vorbire entusiasmată caracterul personal al răposatului și meritele sale pentru interesele slovace. Vorbirea încheie cu cuvintele: Ai regretat că trebuie să te desparți și să lași în urmă națiunea în jugul sclăviei. Odată vom peregrina la mormântul tău ca națiune liberată. La mormântul tău adv. *Math*. Dulla din St.-Martin, încheind cu apostrofa: „Tu ai tras sabia pentru drepturile națiunii tale. În casul de nevoie vom trage și noi sabia, și din partea de sus și de jos a țării ne vom aduna împrejurul mormântului tău, spre a-ți mulțami că ne-ai condus la țintă!”

Tote notabilitățile slovace au luat parte la înmormântarea lui Iosif Miroslav Hurban.

Situațiunea naționalităților în Ungaria.

Foiei „Allgemeine Zeitung” din München i-se scrie din Ungaria sudică cu data de 18 Februarie:

Pertractarea judiciară publică ținută acum câteva zile înaintea tribunalului r. din Panciova contra unui Simon Nicolici, „comisarul de siguranță”, și contra haiducilor săi, aruncă o tristă lumină asupra situațiunii naționalităților din Ungaria, lipsite de oric- ce apărare. Decă faptele n'ar fi constatate într'o pertractare judiciară publică, mai că nu ți-ar veni să le crești. Era vorba de alegerea din 1884 în batalionul Ciaichștilor din fostele granițe militare. Sârbii au candidat un singur naționalist în persoana lui Michail Dimitrievici, fiindcă în celelalte cercuri electorale nu credeau că vor pute isbiti față cu terorismul organelor guvernului. Acum, după aproape patru ani, s'au scos la ivelă, la pertractarea judiciară publică lucruri, care fac să ți-se ridice părul în cap. Cercetarea era să fie înăbușită, der deputatul ales și avocatul său Dr. Vucetici n'au cedat și astfel a trebuit în cele din urmă să se țină pertractarea publică.

Mai interesant decât oric- ce la pertractare a fost scrisoarea solgăbirului Nagy către „comisarul de siguranță”. Procurorul se opuse d'a se ceti scrisoarea, der apărarea insistă să se cetască. În scrisoarea se dice din vorbă în vorbă: „Aveți să impedeți cu totă forța trecerea candidatului de deputat. Decă vine în sat, să-l depărtați din el cu puterea. Pentru a teroriza puteți închide în fie-care sat, după trebuință, 15—20 de alegători, și decă vi se va face rezistență, atunci folosiți forța supremă.” „Comisarul de siguranță” luă instrucțiunea solgăbirului mai multă

decât literală. În satul Mosorin legă fedeleși și maltrată pe mai mulți alegători. Doi dintre ei mai că erau să moră din cauza maltratărilor. După aproape patru ani s'au vădit cicatricele și vinețele de pe corpul maltrataților. „Comisarul de siguranță” și doi haiduci ai săi căpătară câteva luni carceră. Ce se întâmplă însă cu solgăbirul Nagy? E vesel și stă mai departe în slujbă. Nici o cercetare penală, ba nici măcar o cercetare disciplinară. Omul are doră merite! La ultima alegere din 1887 a isbit candidatul guvernului. Cine se și cuteze dintre naționalități a merge la urna electorală, când e espus maltratărilor care-i pun viața în pericol. Și așa se explică, că 10 milioane de Nemaghiari n'au nici un unic deputat în dieta ungară. Der pentru asta, lucru natural, cei din Pesta nu obosesc strigând mereu: Războiu cu Rusia! și nu se gândesc la cele 10 milioane de nemulțamiți în Ungaria.

Crescerea naționalităților în Ardeal.

În comisiunea statistică și de economie națională a academiei ungurești de științe, Dr. Iosif Iekfalussy țin o prelegere asupra mișcării populațiunii Ardeal. după naționalități. Etă ce dice conferențiarul:

Ultimul recensământ al populațiunii a dat ca rezultat, că în Ardeal credincioșii bisericii rom. catolice, elvețiane și unitare sunt aproape exclusiv Maghiari (93 procente), greco-catolicii și greco-neuniții sunt aproape exclusiv români (95 procente), credincioșii confesiunii augsburgice sunt mai cu seamă germani (88 procente).

În cele 15 comitate ale Ardealului născerile au întrecut în anii 1881—85 casurile de mörte cu 99.779. Crescerea anuală mijlocie a fost 0.95 procente și anume: rom.-catolicii au crescut cu 0.11, augsb. evangelicii cu 0.71, gr. neuniții cu 0.95, ev. reformații cu 1.01, gr. catolicii cu 1.06, unitarii cu 1.08, mosaicii cu 2.05 procente.

Ce privește naționalitățile, în cursul celor cinci ani din urmă au crescut: Români cu 60.337, adecă cu 5.09 procente; Maghiari cu 28.114, adecă cu 4.46 procente; Germanii cu 8447, adecă cu 3.99 procente.

„Sieb. Deutsch. Tgblt.” observă la acesta, că esactitatea acestor date e foarte îndoișă. Maghiarii, după cercetările de până acum, au crescut cu mult mai puțin.

E știut cum tac Ungurii statisticile, de aceea nici nu pun nimenea preț pe ele. Decă cele 28.114 le vom reduce numai la 20,000, trecând restul până la

28,000 la Români și Germani, ne temem că am fost prea vitregi față cu noi, și prea darnici față cu Maghiarii.

SCRILE ȚILEI.

În săptămâna trecută s'a ținut în *Pojun* o adunare de îngrășători, spre a se consulta asupra cesiunii existenței mai departe a tîrgului de vite din *Pojun*. S'a primit ca concludă: să se asigure existența tîrgului până la 1 Mai 1888, apoi să urmeze o prelungire a cartelelor de până acum pe doi ani; der acesta numai așa e cu putință, decă tot îngrășătorii se alătură la noul cartel. Probabilitatea acestei alăturări însă e foarte mică. Stabilimentele din Arad au și declarat deja, că nu facă acesta, și deci existența tîrgului e periclitată. A rămas să se influențeze asupra îngrășătorilor din Arad, ca să se alature ba-remi pe timp de două luni, și în acest interval să se întreprindă pași pentru înființarea unui tîrg de vite al țării, probabil în Budapesta. Credința e că planul acesta nu va isbiti, ci va căde în baltă, și așa tîrgul de vite din *Pojun* se va desființa.

Episcopul croat *Strossmayer* a primit dela *Slovaci din Ungaria* următoarele telegrame cu ocaziunea jubileului său: dela „Naționaliștii din Rosenberg”, dela „Junimea din Rosenberg”, dela „Redacțiunea foiei Slovenske Paklady” din *Turoș-St.-Martin*, dela „Cetățenii din Turoș-St.-Martin”, dela „Membrii Maticeii slovace desființate” din *Turoș-St.-Martin*, dela „Cetățenii din Sillein” și dela „Naționaliștii din Neusohl.”

O deputațiune slovacă din *Clenovec*, constătoare din cetățenii *Ioan Monciul*, *Andrei Frnavszky* și *Ion Zovik*, s'a dus la ministrul ungurești *Tisza*, spre a interveni pe lângă el în interesul învățătorului slovac *Carol Salva*, care a fost amovut din funcțiune de conventul ev. presbiteral sub pretext de uneltiri panslaviste; amovarea a aprobat'o și instanța a doua și se așteaptă acum să o întărească și conventul general, a treia instanță. Cetățenii din *Clenovec* vedt în acesta o încălcare a autonomiei lor și cerură șefului guvernului să le apere drepturile lor autonome. Ministrul promise că va cerceta afacerea, der declară, că nu poțe face nimic, deră afacerea se află la autoritatea competentă spre rezolvare. Deputațiunea s'a dus și la inspectorul districtual al *Tissei*, președintele camerei deputaților *Thomas Pechi*.

Mult s'a gândit deputațiunea slovacă, până ce a ajuns la strania idee de a cere să le apere autonomia totu cei ce li-o încălcă?

Se comunică din Odessa, că tranșitul mărfurilor e oprit pe liniile sud-vestice ale Rusiei din cauza mișcărilor de trupe ce continuă în această regiune. Douăzeci și șase de convoinți militare au fost îndreptate spre *Chișineu*. Generalul *Drenteln*, guvernatorul Odesei, este așteptat la *Rovno*.

Adunarea generală constituantă a reuniunii femeilor române din Arad și provincie.

Pentru ducerea protocolului adunării generale constituente se purcesse la alegerea a doi notari ad hoc. Majoritatea ceru ca notari pe d-nii *P. Truța* și *T. Ceontea*, er minoritatea insistă să aibă și dânsa un notar. De dragul păcii se învoi adunarea și alese pe lângă d. *Truța* ca al doilea notar pe d. *Suciu*.

Fiind acum adunarea constituită, d-na președintă ad hoc dădu cuvântul raportului comitetului interinal, care după- ce d-na președintă însinuă abdice-reia celui comitet, prezentă și ceti cu voce răsunătoare interesantul raport general al comitetului interinal. Se ceti apoi lista membrilor, cari au dreptul după statute să participe cu vot decisiv la adunările generale.

Aici aflu necesar să observăm următoarele: După statute, § 21, lit. g. numai aceia sunt membri ai reuniunii, pe cari comitetul îi admite și i notifică adunării generale. Neînțelegerea ce s'a fost ivit în sinul comitetului interinal a adus cu sine, că unele liste — pare-mi-se 6 la număr —, liste ce le emisese comitetul reuniunii pentru înscrierea de membri, nu încuseră la cassa consistorială, conform cu decisiunea comitetului, ci la dânsa fostă cassieră *L. Oncu*. Indată- ce se ceti lista membrilor cu vot decisiv, d-na cassieră *L. Oncu* prezentă cele 6 liste și preținse, ca și membri înscriși în aceste să fie primiți și verificați. Aderenții fostului comitet interinal cereau ca acele liste, și toate celelalte, ce nu au încurs la comitet, să fie relegate la noul comitet al reuniunii și acesta să examineze și primască membrii în sensul statutelor. Această propunere a provocat opozițiune la partea contrară, der bunul simț și dorul de pace al adunării eși și aici învingător, făcându-se părți contrare toate concesiunile dorite. Astfel se întâmplă că adunarea generală constituantă primi de ale sale și listele ce nu încuseră prin *Ven. Consistoriu* la comitet. Va să dice opozițiunea a cerat atâtea succese, câte a voit, și tote numai ca să ajungem la dorita înfrățire. Primindu-se în fine toate listele, urmă la ordinea țilei constituirea definitivă a reuniunii.

Făcându-se vatare nominală, comisiunea scrutinatorie se retrase într'o sală învecinată, er până atunci se suspendă sedința.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Doine poporale.

culese de *Ion Maxim*, învățător primar la școla gr.-cat. din *Bucium*, sub pōla *Meseșului* ardelean.

Cucule, cucuțule,
Neteșceștii penele
Ca mândra sprâncenele.

Fost-am, fost-am, când am fostu,
Fost-am tiner și frumosu,
Amu-să bătrân și bărbos;
Fost-am de trăit în lume.
M'au stricat două nebune.

Câte fete-să pe rāzorū
Tote-așteptă să m'ensorū,
Să ducă maichii ajutorū,
S'o țipe după cupitorū.

Plânge-mē maică cu dorū,
Că ți-am fostu dulce feciorū,
Ți-am scos plugul din ocolū,
Ți-am făcutu negru ogorū,
Ți-am aratū, ți-am sămēnatū,

Ți-am sămēnatū grāu de veră
Sēmī facī nuntă și tocmlă

Pe sub codru duce-m'āșū
Frunđă verde rupe-o-āșū,
Pe genunche pune-o-āșū,
Slove negre scrie-āșū
La badea trimite-i-o-āșū;
Ți-āșū trimite, n'am pe cine,
M'āșū duce și mī-e rușine.

Părăuț cu apă rece,
De-ar da Dumneđu să sece,
Să rămē numai molū
Cum am rămāș eu cu dorū,
Să rămē numai prundu
Cum am rămāș eu cu gāndu.

Trecui vaea mōrtū de sete,
Mēntelmi cu două fete,
Amēndouē cu berți nouē,
Sāruta-le-āșū pe-amēndouē,
Și pe una totdeună,
Că mī-a fostu drāguță bună,
Și pe una căte-odatā
Să nu mērgā supēratā.

La fântāna cea de pētrā
Judecă feciorii-o-fatā,
Judecata e făcutā:
Stringe-o nbrațe și-o sārutā
Și i dā drumul să se ducā.

Murgule, cōmā rotatā,
Mai sue-mēndelū odatā,
Sēmī facū ochisorii rotā,
Sē mē uitū în lumea totā.

Nime'n lume nu-mē crede,
C'am fostū și eu ruje verde
Și-au picatū bruma pe mine
Și m'au topitū totā bine,
Și-au picatū bruma pe ritū,
Dōmne rău m'am veștejitū,
Și-au picatū bruma pe lemne,
Pe fața inimii mele
Și m'au topitū fără vreme.

Mānce-te bade amarulū,
Cāndu-i merge'n drumū cu carulū,
Mai mare-amarū nu te mānce,
Numai carulū ți-se strice
Și să nu-lū scii tocmi
Cā destulū amarū ți-a fi.

Ardere-ai lume cu focū,
Că n'am în tine norocū,
Ardere-ai lume cu parā,
Că n'am în tine ticnelā.

Țucu'ți lele ochii tăi,
Sēra alegendū viței.
Diminēța mulgendū oi,
Bine sămēnā cu-ai mei.

Pentru sprīncene imbinatē
Umblai țera jumātate,
Pentru ochi ca murele
Incunjurai pēdurile,
Pentru ochi ca mura cōptā
Incunjurai pādurea totā.

Frunđă verde frunđuliță,
Am avut o māndruliță,
Și-am lāsāt-o sē mai crescā,
Minte'n capū sē-și dobēndescā.
Māndra mea s'au mārītātū,
Vai de mine ce bānatū,
Decă s'ar fi mārītātū
Dela noi a treilea satū
N'ar mai fi atātū bānatū,
Deră ea s'au mārītātū

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în tihingeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciureu și Adolf Albrecht.

Avizul d-lorî abonații!

Rugăm pe d-mi abonați ca la renoirea prenumerațiunii să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numărul de pe fișia sub care au primit jiarul nostru până acuma.

Totodată facem cunoscut jiarul D-lorî abonați, că mai avem din anii trecut număr pentru completarea colecțiunilor „Gazetei,” precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se pot adresa la subsemnata Administrațiune în casă de trebuință.

Administrațiunea „Gaz. Transilv.”

„ALBINA”

Institutul de credit și de economii FILIALA BRAȘOVŪ.

Primesce depuneri spre fructificare și plătesc pentru ele amănuntat timpul de abdicere, dară de venit de 100/0 și 5, 4 sên 3 1/2 0/0 interese;

cumpără și vinde scrisuri fonciare de ale „Albinei” după cursul zilei, pe care totodată le recomandă p. t. publicului ca cea mai sigură și avantajoasă hârtie pentru plasarea de capitale;

escomptează cambii cu cel puțin două subscrieri după calitatea lorî cu interese de 6 1/2—8 0/0;

escomptează cambii cu numai o subscriere decă acelea sunt asigurate prin ipotecă cu 7 0/0 interese;

acordă credite de cont curent cu 6 1/2 0/0 interese;

acordă împrumuturi pe mărfuri cari au o valoare stabilă și nu sunt supuse stricărei pe lângă interese dela 6 1/2—8 0/0 după suma împrumutului;

acordă împrumuturi pe toate efectele cotate la bursa din Budapesta, Viena și București, până la 85 0/0 a cursului lorî pe lângă interese pe 6 1/2 0/0;

cumpără și vinde după cursul zilei monete;

primesc în comisiune cumpărarea și vinderea de orice hârtie de valoare pe lângă cele mai ieftine condițiuni;

închiriază pe teritoriul ce-l posedă lângă gara Brașov, și care e prin șine în legătură nemijlocită cu gara însăși, atât locuri libere pentru depozitarea de marți cât și cabine în magazinele sale și magazinelor întregi, și primesc și cantități mai mici de mărfuri spre depozitare în magazinele sale.

Desușir detaliate se pot lua la cassa filialei și la bărbății de încredere ai acesteia.

Oarele de cassă sunt în fiecare zi dela 9—12 a. m. și dela 3—5 p. m.

Localul „Filialei” este în Brașov, piață
Nr. 90, etajul I.

Se deschide abonamentul pre anul 1888

la

AMICUL FAMILIEI. Diarū beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 zi a luni în număr câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale și. a. — mai departe tracteză cestiuni literare și științifice cu reflesiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindena, precum și a celorlalte populațiuni din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totū nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci—lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

PREOTUL ROMÂNŪ. Diarū bisericesc, scolar și literar — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2 1/2—3 1/2 côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, serbător și diverse ocașuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totū soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericesc, scolară și literară. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci—lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

Colectanții primesc gratis totū alū patrulea esemplarū.

Numeri de probă se trimit gratis orî-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚŪ” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totū de aci se mai pot procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunsfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincal. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere înveritate și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesc la toate srbătorile de peste anū, de I. Papiu. Un volum de preste 26 côle. Acest op de cuvântări bisericesc între toate opurile de acest soi apărute până acum — avându și o notiță istorică la fiecare srbătoare, care arată timpul introducerii, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva srbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariulū. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealulū perdutū. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală.—Continuarea novei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântana dorului. Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codreanū craiulū codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Elū trebuie să se însore. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruț. Prețul 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedia în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantulū. Comedia în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioan St. Șulțu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafir și viorele, poesii populare, culese de Ioan Pop Reteganu. Un volum de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosa seu Cloșca cu pui ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românu. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materiile foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materiile foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economiă, industriă, comerț și chemiă. Prețul 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Indreptarū teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normal (preparandial), a învățătorilor și a altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatură noastră pedagogică abia aflăm vre-un op, întocmit după lipsele școlilor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicure din istoria pedagogiei noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Prețul 15.

Manual de Gramatica limbii române pentru școlele poporale în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de dat 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețul 30.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioan Buteanu, prof. gimn. Un volum de peste 30 côle. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruț, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprindend compozițiuni de tot soiul de acte obvenite în referințele vieții social — se pôte întrebuința

cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funerale, urmate de iertăciuni, epitaful și. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școlă poporală pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavril Trifu profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eține cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesc foarte frumoșe ilustrată. Prețul unui esemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50

Micul mărgăritar sufletesc. Cărțică de rugăciuni și cântări bisericesc — frumoșe ilustrată, pentru pruncii scolar de ambe secsele. Prețul unui esemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărțică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolar de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplar e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visul Prea Săntei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețul unui esemplar pedat franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Isus Christosū. Prețul unui esemplar legat și pedat franco e 15 cr.